

Gündem

- 2018 yılının Temmuz ayında işsizlik oranı bir önceki yılın aynı dönemine göre 0.1 puan, bir önceki aya göre ise 0.5 puan artarak %10.8 seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde mevsimsellikten arındırılmış işsizlik oranı ise bir önceki yıla göre değişmeyerek %11 seviyesinde gerçekleşti.
- 2017 yılı Eylül ayında 6.4 milyar TL açık veren merkezi yönetim bütçesi, 2018 yılının aynı ayında %7.2 azalışla 6 milyar TL açık verdi. 2017 Eylül'de 2 milyar TL olan faiz dışı fazla, 2018 Eylül'de yıllık bazda %115.9 artış göstererek 4.3 milyar TL oldu. 2017 yılı Ocak-Eylül döneminde 31.6 milyar TL olan bütçe açığı, 2018 yılının aynı döneminde %79.4 genişleyerek 56.7 milyar TL açık verdi. 2017 Ocak-Eylül döneminde 15 milyar TL fazla veren faiz dışı denge ise 2018 yılının aynı döneminde %75.3 azalışla 3.7 milyar TL fazla verdi.
- Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi Eylül ayında bir önceki aya göre %3.68 artış gösterdi. Bir önceki aya göre çok yıllık bitkisel ürünlerde %7.99, tek yıllık bitkisel ürünlerde %4.04 ve canlı hayvanlar ve hayvansal ürünlerde %1.87 artış yaşandı.
- ABD'de bütçe 30 Eylül'de sona eren 2018 mali yılında beklentilerin altında 779 milyar dolar ile son 6 yılın en büyük açığını verdi.
- Fed eski Başkanı Janet Yellen, ABD Başkanı Donald Trump'ın Fed'e yönelttiği eleştirilerin, yatırımcıların Fed'in enflasyonu kontrol atında tutma taahhüdü konusunda kuşkuya düşmelerine yol açması halinde, zarar verici olabileceğini söyledi.
- İngiltere Başbakanı Theresa May, Avrupa Birliği'nden ayrıldıktan sonra ticari ilişkiler konusunda müzakerelerde, İngiltere'nin "arafta" kalmaktan kaçınmasını sağlayacak bir ayrılık anlaşması olması gerektiğini açıkça ortaya koyduklarını bildirdi.
- ECB Başkan Yardımcısı Guindos, İspanya'nın ekonomik toparlanmasının tepe yapmış olabileceğini ve aşağı yönlü risklerin gerçekleşmekte olduğunu söyledi.
- Japonya Maliye Bakanı Taro Aso, 2019 yılında ülke genelinde satış vergisinin planlandığı gibi artırılması için şartların yerine oturmakta olduğunu söyledi. Japonya'da hükümet bir süredir ertelediği satış vergisinin %8'den %10'a yükseltilmesini Nisan 2019'da gerçekleştirmeyi planlıyor. Aso, ABD hükümetinin Tokyo ile serbest ticaret görüşmelerine döviz karşılıklarını dahil edilmesine değinmediğini söylerken, ABD ile Japonya'nın 2017 Şubat ayında yaptıkları görüşmede, kur politikasına ilişkin konuların kendisi ve ABD Hazine Bakanı Mnuchin arasında görüşülmesi, ticaret müzakerelerinden ayrı tutulması konusunda anlaşmalarını da hatırlattı.

Piyasalarda Bugün

ABD borsaları haftanın ilk işlem gününü düşüşle tamamladı. Devam eden ticaret savaşı endişeleriyle birlikte küresel büyümeye ilişkin artan endişeler ve teknoloji hisselerindeki sert aşağı yönlü hareketler borsalardaki gerilemede etkili oldu. ABD 2 yıllık tahvil getirisi dün yine günü yükselişle tamamlarken, 10 yıllık getiri dün uzun süreli artışının ardından geriledi. Dolar, ABD'de açıklanan olumsuz ekonomik veriler sonrasında başta Euro olmak üzere gelişmiş ülke para birimleri karşısında değer kaybetti ve doların altı para birimi karşısındaki değerini gösteren dolar endeksi yeni haftaya düşüşle başladı. Asya ve Avrupa borsaları ise küresel ticaret savaşı endişeleriyle dün karışık kapandı.

Dün dolar endeksindeki düşüşe bağlı olarak güne 1.1563'ten başlayan EUR/USD paritesi gün içinde en yüksek 1.1606 ve en düşük 1.1535 seviyelerini gördükten sonra günü yükselişle 1.1579'dan sonlandırdı. İtalyan hükümetinin AB'ye sunduğu ve 2019 bütçe açığının milli gelire oranının %2.4 olmasını öngören bütçe tasarısına AB'nin vereceği resmi cevabın EUR/USD paritesinin hareketinde önemli olması bekleniyor. Ayrıca, Çarşamba günü gerçekleşecek AB Liderler Zirvesi'nde Brexit meselesiyle ilgili açıklamalar da bekleniyor.

Geçen hafta küresel piyasalarda artan risk algısı ile güvenli liman altına yönelen ilgi ile uzun süredir kararsız hareket eden altın fiyatlarında hızlı bir yükseliş yaşanmıştı. Altın fiyatları dolar endeksindeki sakin seyrin de etkisiyle bu hafta da yükselişini sürdürüyor. Haftanın ilk işlem gününde %0.8 yükselen altın fiyatları günü 1,227 dolar/ons seviyesinden kapattı. Petrol fiyatları, Suudi gazeteci Cemal Kaşıkçı'nın kaybolmasının ardından ABD ile Suudi Arabistan arasında oluşabilecek gerginlik ihtimali ve İran'ın Kasım ayında başlayacak olan yaptırımlar öncesinde ihracatının azalabileceği sinyalleri ile artış gösterdi. ABD ham petrolü dün günü %0.62 yükselerek 71.78 dolar/varilden sonlandırdı.

Haftanın ilk işlem gününde dolar endeksinin değer kaybetmesinin yanı sıra yurtiçinde hakim olan olumlu havanın etkisiyle TL, %1.46 ile gelişmekte olan ülke para birimleri arasında dolar karşısında en çok değer kazanan para birimi oldu. Böylece dün USD/TL kuru 5.9791'den başladığı günü 5.7873'ten geri çekilmeye tamamladı. USD/TL kurunun yanı sıra EUR/TL kuru ve sepet kurda (0.5*\$/0.5*€) da geri çekilme yaşandı. EUR/TL kuru günü 6.7060'dan geri çekilmeye kapatırken, sepet kur ise 6.2354'den düşüşle kapattı. USD/TL kuru bu sabahünkü kapanış seviyesi yakınında hareket ediyor. Yurtiçi gelişmeler kurun hareketi açısından takip edilecek. Gelişmekte olan ülke borsa performansını gösteren MSCI endeksinin %0.86 değer kaybettiği günde BIST 100 endeksi bankacılık hisselerinin %5'e yakın değer kazanması ile %2.04 yükseliş kaydetti. 98,631 seviyesinden kapanış yapan endeks dün, yurtiçine ilişkin iyimserlikle diğer gelişmekte olan ülke hisse endekslerinden pozitif ayrıştı. Piyasalardaki iyimser hava dün yurtiçi gösterge tahvil getirilerine de yansdı. Böylece 10 yıllık gösterge tahvil getirisi dün bir önceki güne göre 47 baz puan düşüşle %18.59'dan, 2 yıllık gösterge tahvil getirisi ise 20 baz puan düşüşle %26.60'tan kapandı. Türkiye'nin risk primini gösteren 5 yıllık CDS de dün 389.552'ye geriledi.

Bugün yurtiçinde Ağustos ayı sanayi üretim endeksi verileri takip edilecekken yurtdışında izlenecek yoğun bir veri takvimi bulunuyor.

Açıklanacak Veriler

Ülke	Açıklanacak Veriler	Önemi	Önceki	Beklenti
Türkiye	Sanayi Üretim Endeksi (Ağustos, a-a)	Orta	%3.5	-%3.8
	Konut Fiyat Endeksi(Ağustos, a-a)	Düşük	%0.65	--
ABD	Sanayi Üretimi(Eylül, a-a)	Orta	%0.4	%0.2
	Kapasite Kullanım Oranı(Eylül)	Düşük	%78.1	%78.2
Euro Bölgesi	Dış Ticaret Dengesi(Ağustos)	Düşük	17.6 milyar \$	--
Almanya	ZEW Endeksi(Ekim)	Yüksek	76.0	76.0
İtalya	TÜFE (Eylül, y-y)	Düşük	%1.6	--
	Dış Ticaret Dengesi(Ağustos)	Düşük	5676 milyon \$	--
İngiltere	İşsizlik Oranı(Ağustos)	Düşük	%4.0	%4.0